

DARIUSZ DYRBUŠ: POJMY SVĚTLO A TMA V JANOVSKÝCH SPISECH

OPONENTSKÝ POSUDEK

Práce má 53 stran textu, je opatřena anotací, obsahem i seznamem literatury. Autor zkoumá užití světla a tmy ve čtvrtém evangeliu, v Prvním listě Janově a ve Zjevení. Nejprve provede analýzu výskytu, potom exegezi jednotlivých míst, ke každé části pak shrnutí závěrů.

Jeho přístup je vlastně takřka výhradně synchronní (pouze na jednom nebo dvou místech pracuje s tím, že Jan znal synoptiky), se sekundární literaturou pracuje jen omezeně a sporadicky (omezení je zřejmě dáno jazykově: pracuje s anglickými komentáři, ke kterým se dostal). Přesto dochází k poměrně slušným a přesvědčivým výsledkům. Vychází mu, že čtvrtý evangelista pracuje s motivem světla velmi promyšleně a výhradně christologicky: světlo je asociováno s Ježíšovým božstvím. V Prvním Janově listu je naproti tomu motiv světla a temnoty použit výhradně eklesiologicky a pareneticky. U Zjevení Janova konstatuje správně a přesvědčivě, že situace je úplně jiná: světlo a tma zde jsou, ale nepotkávají se tak často v opozici, autor s nimi pracuje jinak než promyšleně eklesiologicky nebo christologicky. Světlo charakterizuje především závěrečný nebeský Jeruzalém; svět neleží ve tmě, naopak jeho světlo je mu teprve za trest nebo jako pohroma odebíráno.

Škoda, že autor tyto poznatky, ke kterým průběžně v textu došel, nedokázal zřetelně vtělit do Závěru. Jeho závěr (a do jisté míry i závěry jednotlivých kapitol) jsou trochu schématicky zjednodušené a zůstávají poněkud pozadu za tím, co by autor na základě své analýzy říci mohl.

Neklade si otázku po autorství probíraných spisů: na jednom místě mluví neproblematicky o apoštolu Janovi, jinde však spíše o pisateli, případně pisateli, kterého tradičně nazýváme Janem. To ovšem při jeho naprosto synchronním způsobu práce celkem nevadí. Poněkud škoda ovšem je, že se nijak nevysloví ke *vzájemnému vztahu* probíraných spisů, jejich chronologii nebo případné návaznosti.

Práci doporučuji k obhajobě.

Jiří Mrázek

